

MARTON KRISZTIÁN

Bögömasina

MARTON KRISZTIÁN

Bögőmasina

© Marton Krisztián, 2023

© Leányvállalat, 2023

Minden jog fenntartva!

Borítóterv: Bárdy Anna

Illusztráció: Marton Krisztián

Első kiadás

ISBN 978-615-82374-1-3

Felelős kiadó: Molnár Geraldine

Fejlesztő szerkesztő: Benedek Ágota

Felelős szerkesztő: Nagy M. Boldizsár

Készült 2023-ban, az EPC Nyomdában

ELSŐ RÉSZ

De gyönyörű haja van! Megsimogathatjuk? Fel-
néztem a nagymamámra az ülésről. Két másik nagy-
mama intézte a kérdést felé a villamoson. Az enyém
habozás nélkül, kacagva megengedte nekik, hogy
megtapogassák a hajamat, először óvatosan, majd
egyre mohóbban. Mintha egy egzotikus, kiszámít-
hatatlan állat felé közelítenének az állatkertben.
Milyen puha, mondta az egyik, sokkal durvábbra
számítottam. Kenik valamivel? Nem-nem, büsz-
kélkedett a nagymamám, magától ilyen. Nahát,
ámuldoztak, nagyon szép gyerek.

Egész gyerekkoromban azt hallgattam a felnőtt-
tektől, hogy milyen szép kisfű vagyok. Milyen
különleges. Hinni akartam nekik, de inkább azt
láttam, hogy csak simán kilógok. A bölcsiben meg
az oviban is én voltam az egyetlen félvér gyerek, és
a többiek nem azt látták rajtam, hogy milyen szép
vagy különleges vagyok, hanem hogy milyen fura.
Fura a hajam, fura a sötét bőröm, de még furább,
hogy a tenyerem és a talpam ugyanolyan fehér,
mint az övék. Oda nem jutott a festékből?

Ötévesen láttam először valakit, aki úgy nézett ki,
mint én. Anyuval minden kedden moziztunk, de
jellemző a korra, hogy egy fekete színész sem sze-
repelt családi filmekben. Azon az estén sem egy
fekete színészt láttam a vásznon. Hanem az apámat.
Legalábbis azt hittem. Az Amerikába jöttem ugyan
tizenkettes karikával ment, de anyu rákérdezett

a kasszánál, és azt mondták, mehetünk, nincs benne erőszak. Már a plakát gyanús volt. Megigézve bámultam a mozi csarnokában, miközben anyuval pattogatott kukoricáért álltunk sorba. Ahogy elindult a vetítés és feltűnt Eddie Murphy karaktere, mocorogni kezdtem a székből. Ugyanolyan barna bőre, sötét szeme és gubancos haja van, mint nekem! Anyura sandítottam, aki mosolyogva nézte a filmet. Odahajoltam, hogy megkérdezzem, hova valósi ez a bácsi. Hát látod, valami afrikai országból most költözött Amerikába, felelte. Izgatott lettem. Úgy néz ki, mint én és Amerikában él. Szélesre húzta a szám a hazatalálás öröme: Eddie Murphy az apukám. Végre megvan, végre velünk lesz ő is! De hogy fogok szólni neki? Akkoriban még nem volt szokás udvariasságból végignézni a stáblistát. Amint vége lett a filmnek, mindenki felpattant, ahogy én is, a kabátomat anyu már a terem előtt adta rám, ahol megosztottam vele, mire jöttem rá. Anyu állította, hogy Eddie Murphy nem az apukám, és hiába sorakoztattam az érveket az elméletem mellett: dehát Afrikából Amerikába költözött és pont úgy néz ki, mint én, anyut nem tudtam meggyőzni. Leguggolt, hogy behúzza a kabátomat, és felvetette, hogy menjünk el a Mekibe. Az is amerikai, hüm? Két sajtburgert kaptam, és egy ujjal mutogatást a szemközti asztalnál ülő nagyobb gyerekektől. Egyik sem volt újdonság. Anyu átült a melléte lévő székre, hogy kitakarja őket. Ne foglalkozz velük, csak irigyek, hogy milyen szép vagy. Ha valakinek, neki elhihettem volna.

Anyu sosem szégyenített meg azért, mert más vagyok. Illetve egyetlenegyszer, de a mai napig nem tisztázódott, hogy mire gondolt pontosan. Ezen a sötét napon nagyon előnytelen frizurát vágott neki a fodrász. Klasszikus túlkapás, amikor csak a végéből vág egy kicsit, de a végén megrökönyödve nézi magát az ember a tükörben, hogy ez akkor mégis hogyan történt, és még azt is kell mondania, hogy tetszik. Ilyenkor szemkontaktust sem lehet teremteni a fodrással, nehogy kiszagolja, hogy a vendégnek nem tetszik az a frizura, amit nem kért, sőt annyira utálja, hogy ahogy becsukja maga mögött a szalon ajtaját, hogy viszlát jövő hónapban, dühösen toporzékol, hogy miért hagyta magát, most ezt kell hordania a fején hetekig. Anyu sem volt kivétel, egyből előkapta a sminktükrét, és minden szögből szemügyre vette, hogy tényleg olyan rémes-e, amilyennek a fodrászszékben tűnt. Rémesebb, mert kint több a fény. Szitkozódott, hogy így elbaszták a haját, szörnyű lett, és mivel általában mindenben egyetértettünk, és viccesnek találtam, hogy anyu káromkodik, én is felültem a vonatra. Nevettem, hogy tényleg szörnyű lett, és felsoroltam, hogy kik jutnak róla eszembe: Szörnyella de Frász, csak rövidebb, Hamupipőke mostohája, nem is, Ursula! Anyut legyőzte a hiúsága, és rám kiabált, hogy azonnal fejezzem be, mert ő is tudna mivel csúfolni engem. Megdermesztett

a döbbenet, hogy az anyám tudna valamivel csúfolni, ezek szerint folyton ott van a nyelve hegyén, csak visszafogja magát. Könnyek szöktek a szemembe, elmosták anyut, aki már guggolt is le hozzám, de addigra késő volt, utat tört magának a zokogás, hogy anyu elárult, még őt is zavarja, hogy más vagyok, és fájdalmasan felsírtam, hogy én arról nem tehetek, hogy barna a bőröm. Anyu magához húzott, és bocsánatot kért, nem úgy gondolta. Akkor hogy, ziháltam zaklatottan az arcát fűrészelve. Nem gondol mindent komolyan az ember, mondta, és pusztit nyomott az arcomra. Statisztikailag nézve elhanyagolható ez az egyetlen eset, mégis mély nyomot hagyott bennem, mert először csalódtam anyuban. Az a pár másodperc, ami anyu kirohanása és bocsánatkérése között telt el, a végtelenségig megnyúlt, és olyan magányosnak, olyan egyedül éreztem magam, mint azelőtt soha. Megrengett a bizalmam anyuban, aki mindaddig úgy tett, mintha ő nem ugyanazt látná, mint mindenki más, amikor rám néz. Hogy ufó vagyok.

Mert annak éreztem magam. Egymagamban egy aprócska szigetnek egy fehér tengeren. Nem tudok arról mesélni, milyen volt feketeként felnőni, mert nem tudtam, milyen feketének lenni, csak azt, hogy milyen különbözni mindenkitől, akit ismertem. Nem ölelt körül egy másik kultúra, hogy menedéket nyújtson a csúfolódások és bántalmazások elől, és nem mutatott irányt senki, hogy hogyan kell

ezt viselni. Nem tudtam megfogni az ugyanolyan bőrszínű apám kezét, hogy osztozzon velem a kívülállóság fájdalmában vagy cinkostársam legyen a kirekesztettség igazságtalansága elleni lázadásban. És egyre jobban vágytam arra, hogy nekem is legyen egy apukám, mert az igaziról tudtam, hogy még sokáig nem lesz velem. Előbb fel kell nőnöm, és ha már anyagilag független leszek, akkor megkereshetem, nehogy azt higgye, hogy csak a gyerektartásra hajtok. Ez volt otthon a mondás, és én ezt szó nélkül magamévá tettem. Ha megkérdezte tőlem bárki, hogy nem akarom-e majd egyszer megkeresni az apámat, bólogattam, dehogynem, és tudtára adtam a feltételeket, amiknek azelőtt meg kell felelnem. Fel nőni, anyagilag függetlennek lenni. Ezt aztán mindenki helyesléssel fogadta, mintha azt vezette volna le nekik valaki roppant felelősségteljesen, hogy nem fog hitelre még autót is venni, a lakáshitel épp elég teher, és különben is tökéletes még az a Yaris.

De közben valahogy csak bekúszott a gondolat, hogy ha lenne apám, akkor nem kéne tartanom attól, hogy azt hiszi, csak a gyerektartás miatt kell nekem, mert nem kéne gyerektartást fizetnie, hiszen itt lenne velünk és sokkal könnyebb lenne minden. Anyunak nem kéne hétvégén is dolgoznia, mamának se kéne még mindig munkát keresnie, nyugodtan kézimunkázhatna dalolászva, hiszen egy apa mindenről gondoskodna helyettük, és nekem is mindig

jót akarna, persze egy csomószer ezt nem ismerném fel, és dacolnék vele, mint Pocahontas vagy Jázmin az apjukkal, de én biztos, hogy ezért nem szöknék meg tőle, mert tudom, hogy milyen, hogy nincs, és egész eddig azt akartam, hogy legyen.

///

Elfogadtam, hogy az igazi apukámra még várni kell. Na de, fordult meg a fejemben, addig miért ne kereshetnék magamnak egy helyettesítő apukát. Ehhez anyunak először is szerelembe kell esnie valakivel. Annyit már akkor is tudtam a hollywoodi történetekből, hogy a szerelem szép emberek véletlenszerű találkozása váratlan helyszíneken, vicces helyzetekben, hogy aztán kiderüljön, hogy találkozásuk nem is olyan véletlenszerű, sokkal inkább a sors akarata, és nekik már csak annyi dolguk van, hogy ezt belássák. A hozzávalók közül megvolt az egyik, a gyönyörű anyám, aki ráadásul vicces és kalandos. Már csak egy másik szép felnőtt kell, és máris lesz apukám. És mivel a találkozásuk véletlenszerű lesz egy váratlan helyszínen és vicces helyzetben, onnantól kezdve nagyon résen voltam, nyitott szemmel jártam, hogy melyik idegenbe szerezhet bele anyu bármelyik pillanatban az utcán, a gyógyszertárban, a tejdiszkontban, a suliban, a Mekiben, a strandon, de még a börtönben is, ahova gyógyszereket vitt minden hónapban a patikából,

ahol dolgozott, és egyszer én is elkísértem, mert elmaradt az énekkar.

Nem értettem, hogy miért nem történik semmi, hol késik már az a nagy találkozás, ami majd mindent megváltoztat, mert az már akkor is feltűnt, hogy anyut megnézik a férfiak. Utána fordulnak, olykor füttyentenek vagy lejjebb tolják a napszemüvegüket az orrnyergükön, hogy jobban lássák a dekoltázsát. És mégis, ennyi jelentkező közül... semmi.

Egy este belengte a szobánkat a nyári szellő és az Eternal Flame a Banglestől, miközben épp a szokásos inkvizíciós lábujjkörömvágás zajlott. Általában együttműködő voltam, de valószínűleg kikönyörögtem egy elnézőbb, hanyagabb körömvágást legutóbb, ezért mostanra úgy benőtt a nagylábujjamon, hogy anyunak le kellett fognia, hogy ne rántsam el a lábam, ha közelít felé a kisollóval. Kezdett elfáradni a küzdelemben, húzott egyet a lábamon, és erélyesebben kérte az együttműködésemet, én se csinálom szívesen, de valakinek muszáj, mondta. Hohó, egy alkalmas pillanat, hogy felhozzam az apa témát. Nem akarsz barátot, kérdeztem. Fel se nézett, még csak az kéne, mire én felvilágosítottam, hogy akkor nem neki kéne kivágnia a benőtt nagylábujjkörömöt. Meg hát, tudod, csak nekem nincs apukám. Anyu kezében megállt a kisolló, már úgy tűnt, hogy mondani akar valamit, talán azt, hogy igazad van, ez így nem mehet tovább, azonnal

intézkedem, de végül csak megsimogatta a lábfejemet, nyomott rá egy puszit, majd azt mondta: nekem sincs apukám.